

Högsta domstolen
Box 2066
103 12 Stockholm

SD ./ riksåklagaren ang. grov stöld m.m.

(Svea hovrätts dom den 15 februari 2017 i mål B 4-17)

Riksåklagaren har förelagts att skyndsamt svara på överklagandet. Svaret ska särskilt avse frågan om förverkande av villkorligt medgiven frihet.

Jag vill anföra följande

Inställning

Enligt min uppfattning bör prövningstillstånd meddelas i frågan om förverkande av villkorligt medgiven frihet och hovrättens domslut i den delen ändras på så sätt att beslutet att förverka villkorligt medgiven frihet undanröjs. I övrigt bestrider jag ändring av hovrättens dom och anser att det inte finns skäl för prövningstillstånd i någon annan del av målet.

Bakgrund

SD har mot sitt nekande dömts för bl.a. stöld till fängelse i 1 år och 6 månader. Vidare har tidigare villkorligt medgiven frihet i sin helhet förklarats förverkad.

Överklagandet till Högsta domstolen

SD har yrkat att åtalet för stöld under åtalspunkten 2 ska ogillas. Han har i allt fall yrkat att påföljden ska bestämmas till skyddstillsyn med föreskrift om att han ska underkasta sig vård eller att påföljden i vart fall ska sättas ned. Han har också yrkat att tidigare villkorligt medgiven frihet inte ska förverkas.

Han gör gällande att det finns synnerliga skäl för prövningstillstånd i fråga om förverkande av villkorligt medgiven frihet samt att det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att Högsta domstolen prövar hans överklagande i övrigt.

Prövningstillstånd m.m.

Av 54 kap. 10 § rättegångsbalken följer att prövningstillstånd får meddelas endast om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen (prejudikatdispens) eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvillan förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag (extraordinär dispens).

För prejudikatdispens krävs att ett avgörande av Högsta domstolen får generell betydelse för bedömningen av framtida mål som innehåller liknande frågeställningar.

Av utredningen framgår att SD den 10 oktober 2016 av Göta hovrätt (mål nr B 2124-16) dömts för bl.a. stöld till fängelse fyra månader. Domen vann laga kraft den 5 december 2016. Enligt beslut av Kriminalvården ska SD anses villkorligt frigiven den 5 december 2016. Prövotiden upphör den 5 december 2017.

Det är en grundläggande förutsättning för förverkande av villkorligt medgiven frihet att de nya brotten har begåtts under prövotid (34 kap. 5 § brottsbalken). Jag kan därvid konstatera att inte någon av de gärningar SD nu ska dömas för har begåtts efter den 5 december 2016. Det saknas därmed laga grund att förverka den villkorligt medgivna friheten. Prövningstillstånd (extraordinär dispens) bör därför meddelas avseende denna del av målet och beslutet att förverka den villkorligt medgivna friheten undanröjas av Högsta domstolen (jfr NJA 1997 s. 283).

I övrigt motsätter jag mig ändring av hovrättens dom och anser att det saknas skäl för prövningstillstånd i någon annan del av målet.

Bevisning m.m.

Preliminärt återoppar jag inte någon bevisning. Jag ber dock att få återkomma med bevisuppgift samt med mina synpunkter på målets fortsatta handläggning för det fall Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd i målet utöver vad jag medgett.

Anders Perklev

My Hedström

Kopia till

Utvecklingscentrum Stockholm
Kammaråklagararen Mats Wahlborg